

Valintaesitys maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristön käsittelyyn

Hankkeen julkinen nimi	HOP-hyvinvointia, osallisuutta ja pärjäämistä
Hakemusnumero	R-00052
Valintakokouksen päivämäärä	22.2.2023
Hakijan virallinen nimi	Diakonia-ammattikorkeakoulu Oy
Osatoteuttajat	Oulun Ammattikorkeakoulu Oy, Vaalán kunta
Toimintalinja	4 Työllistävä, osaava ja osallistava Suomi
Erityistavoite	4.3. Yhdenvertaiseen osallisuuteen
Alkamispäivämäärä	1.5.2023
Päätymispäivämäärä	31.10.2025

Hakijan esittämä kuvaus hankkeen sisällöstä

Yhteiskunnallisten muutosten seurauksena hyvinvoinnin ja pärjäämisen haasteet ovat lisääntyneet niiden ihmisryhmien keskuudessa, joiden resurssit ovat entuudestaan niukat ja luottamus omaan pärjäävyyteen sekä yhteiskunnan palvelujärjestelmään on heikentynyt.

Tavoitteet:

Hankkeen tavoitteena on paikallista yhteistyötä vahvistamalla ja ammattilaisten sekä eri toimijoiden osaamista lisäämällä edistää heikoimmassa asemassa olevien kuntalaisten hyvinvointia, osallisuutta ja taloudellista pärjäämistä. Lisäksi tavoitteena on hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen verkostojen yhteistyön vahvistaminen ja ammattilaisten sekä eri toimijoiden osaamisen lisääminen oikea-aikaiseen apuun ja tukeen liittyen.

Hanke toteutuu Vaalan ja Iin kunnissa sekä Nivalan ja Pudasjärven kaupungeissa. Hankkeessa mukana olevien kuntien ja kaupunkien väestöpohjat ovat erilaiset. Kuntien ja kaupunkien kanssa on hankkeen suunnitteluvaiheessa määritelty alustavasti kohderyhmä, jonka kanssa hankkeessa työskennellään. Hanke tuottaa tietoa ja ymmärrystä hyvinvoinnin ja osallisuuden yhteydestä taloudelliseen huono-osaisuuteen. Hanke toteutetaan ratkaisukeskeistä yhteiskehittämistä hyödyntämällä, jolloin kuntakohtaiset kohderyhmät, kehittäjäasiakkaat, ammattilaiset ja päättäjät sekä kolmas sektori ovat aktiivisesti mukana toiminnassa.

Hanke tuo tietoa ja ymmärrystä taloudellisesta huono-osaisuudesta ja tutkii ja kehittää yhteistyössä työmenetelmiä ja -välineitä taloudellisesta huono-osaisuudesta kärsivien tukemiseksi ja taloudellisen huono-osaisuuden poistamiseksi. Taloudellisen toimeentulon vaikeudet ja laajemmin puutteet taloudellisessa hyvinvoinnissa ovat varsinkin pitkittyessään riski huono-osaisuudelle, terveydelle ja osattomuuden kokemuksille yhteiskunnassa.

Toimenpiteet:

TP1 Heikommassa asemassa olevien ihmisten tarpeet sekä matalan kynnyksen palvelut ja tuki

- Tavoitteena tuottaa tietoa heikommassa asemassa olevien kansalaisten arjesta sekä tuen ja palveluiden tarpeista tai puutteista. Tietoa kerätään kansalaisten arjesta matalankynnyksen/vapaaehtoistyön (järjestöt, seurakunta) paikoista (kevät - syksy 2023).
- Aineistoa kerätään mm. jalkautumalla ruoka-apuun, perhe- ja muihin kerhoihin, työikäisten päivätoimintaan, matalan kynnyksen paikkoihin ja muihin tilaisuuksiin, joissa kohdataan heikoimmassa asemassa olevia (syksy 2023 – kevät 2024).
- **Tuloksena** valmistuu kooste/raportti kohderyhmän palvelujen saatavuudesta ja kehittämistarpeista kohderyhmän näkökulmasta käsin (2024 - 2025).

TP2 Ratkaisukeskeinen yhteiskehittäminen

- Tavoitteena kehittää heikoimmassa asemassa olevien kuntalaisten hyvinvointia, osallisuutta ja pärjäämistä.
- Mm. ratkaisukeskeisen yhteiskehittämisen työpajat (kevät 2024 - kevät 2025)
- Tietoa toimenpiteistä jaetaan aktiivisesti eri verkostoille ja kuntien sekä hyvinvointialueen toimijoille (2023–2025).
- **Tuloksena** syntyy kunta-/kaupunkikohtaiset palvelumallit ja toimintojen kehittämisen suuntaviivat kokeilujen avulla. Erilaisia menetelmiä ja toimintatapoja pilotoidaan hankkeen aikana ja toimivat käytänteet juurrutetaan osaksi kunnan/kaupungin toimintaa.

TP3: Osaamisen/asiantuntemuksen lisääminen

- Tavoitteena kuntien, kolmannen sektorin ja hyvinvointialueen (POHDE) ammattilaisten osaamisen vahvistaminen (sosiaali-, terveys-, sivistys- ja kulttuuriala) hyvinvoinnin, osallisuuden ja pärjäämisen sisällöistä. Tavoitteena myös kuntalaisten tietoisuuden lisääminen hyvinvointia, osallisuutta ja pärjäämistä edistävistä palveluista ja toiminnasta.
- Koulutukset tarpeen mukaan kuntakohtaisesti ja yhteisesti eri kuntien ammattilaisille (syksy 2023 - kevät 2025).
- Kunnittain pidettävät HOP–messutapahtumat (avoimet ja maksuttomat, kokoavat yhteen paikallisesti eri organisaatiot ja ammattilaiset, järjestetään 1/kunta) (syksy 2023 - kevät 2025).
- **Tuloksena** osaaminen on vahvistunut koulutuksen teemoihin liittyen, ja koulutuksiin osallistujat saavat lisävalmiuksia työhönsä. HOP-messutapahtumien avulla alueen yhteisöllisyys vahvistuu, ja tieto palveluista sekä hankkeen toiminnasta tavoittaa kuntalaiset.

TP4 Voimavarojen ja osallisuuden edistäminen

- Tavoitteena heikoimmassa asemassa olevien kuntalaisten voimavarojen ja osallisuuden edistäminen.
- Mm. kehittäjäasiakastoiminta: Kehittäjäasiakasvalmennukseen otetaan 10 osallistujaa/koulutus. Koulutuksen käyneet liittyvät mukaan hankkeen (esim. Vaala) ja olemassa olevaan maakunnan kehittäjäasiakasverkostoon (syksy 2023 - kevät 2025), vertaisryhmätoiminta: vapaaehtoisten ryhmän vetäjien koulutus (syksy 2023 - kevät 2025)
- **Tuloksena** toimintaan osallistuneiden osallisuus, osaaminen, voimavarat ja luottamus omaan pärjäämiseen on vahvistunut. Vaalassa heikommassa asemassa olevien kohderyhmien osallisuus ja hyvinvointi on lisääntynyt yksilöllisen ohjauksen ansiosta. Kehittäjäasiakasverkosto on vahvistunut Pohjois-Pohjanmaalla. Koulutuksiin osallistuneet ovat päässeet mukaan kehittäjäverkostoihin ja saaneet kokemuksia kehittäjäasiakkaana toimimisesta ja vertaisryhmien vetämisestä.

TP5 Viestintä

- Tavoitteena hankkeen kohde- ja viiteryhmien tavoittaminen, toimintaan innostaminen ja tuloksista tiedottaminen. Tavoitteena on myös kohderyhmien äänen (heikoimmassa asemassa olevat ja heitä työssään kohtaavat ammattilaiset) esiin nostaminen ja toimivista hyvistä käytänteistä tiedottaminen.
- Mm. viestintäsuunnitelman laatiminen, toteutetaan 3 avointa maakunnallista webinaaria

-Tuloksena ymmärrys kohderyhmän tilanteesta ja palvelujärjestelmän tilasta on lisääntynyt. Palveluja tarjoavista tahoista ja henkilöstöstä on tuotettu erilaista materiaalia, joka madaltaa kynnystä palveluihin hakeutumiselle. Hankkeessa valmistuu erilaisia koulutusmateriaaleja ja julkaisuja, jotka ovat laajalti hyödynnettävissä (kevät 2023 – syksy 2025).

Toiminnan vaikutusten arviointia toteutetaan koko hankkeen ajan, ja arviointi on osa kaikkien työpakettien toteutusta. Arvioinnissa hyödynnetään sekä laadullisia että määrällisiä mittareita. Kaikki työpaketit linkittyvät toisiinsa, täydentäen toisiaan tuottaen tietoa käytännön kehittämistoimintaan.

Lisätietoja hakemuksesta

Kohderyhmä: heikoimmassa asemassa olevat ihmiset, joiden hyvinvoinnin ja pärjäämisen resurssit ovat niukat (mm. vähävaraiset, yksinhuoltajat, nuoret, pitkäaikaistyöttömät ja omaishoitajat). Lisäksi kohderyhmänä ovat ammattilaiset, jotka kohtaavat työssään/toiminnassaan heikoimmassa asemassa olevia ja taloudellisen tuen tarpeessa olevia asiakkaita ja ihmisiä.

Hankkeeseen arvioidaan osallistuvan 198 henkilöä ja 20 yritystä.

Kohdealue: Pohjois-Pohjanmaa / Nivala, Vaala, Ii, Pudasjärvi

Kustannusarvio ja rahoitussuunnitelma

Ryhmähankkeen kustannusarvio yhteensä	720 484 €
Ryhmähankkeen rahoitussuunnitelma yhteensä	720 484 €
Ryhmähankkeelle esitetty tuen enimmäismäärä	576 388 €, 80 %

Rahoittajan arvio hankkeesta

Hanke on Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027 -ohjelman mukainen ja toteuttaa sen toimintalinjan 4 erityistavoitetta 4.3. Yhdenvertaiseen osallisuuteen. Hanke täyttää yleiset valintaperusteet ja erityistavoitekohtaisessa arvioinnissa hanke sai riittävästi pisteitä. Hanke tukee Pohjois-Pohjanmaan maakuntaohjelmaa 2022-2025.

Hankkeessa tuotetaan koulutusta ja kehitetään työmenetelmiä ja -välineitä heikoimmassa asemassa olevien ihmisten hyvinvoinnin, osallisuuden sekä taloudellisen hyvinvoinnin edistämiseen. Hankkeen myötä osattomuuden kokemukset ja syrjäytyminen vähenevät.

Ratkaisun perustelut ja jatkotoimenpiteet

Erytysten valintaperusteiden pisteytyksessä hanke sai yhteensä 36/52 pistettä.

Käsittelyt:

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen EURA-rahoituskokous 31.10.2022

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen Elinkeino ja luonnonvara -teemaryhmä 7.11.2022
Pohjois-Pohjanmaan maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristö 22.2.2023
Pohjois-Pohjanmaan maakunnan yhteistyöryhmä

Rahoittaja puoltaa hakemuksen hyväksymistä